

11.06.2012.

САВЈЕТ ЗА ШТАМПУ У БиХ

НА ПРВОЈ АКАДЕМИЈИ О МЕДИЈСКОМ ПРАВУ У ЈУГОИСТОЧНОЈ ЕВРОПИ

Савјет за штампу у БиХ је, по позиву организатора, био један од представника Босне и Херцеговине на првој Академији о медијском праву у Југоисточној Европи, која је одржана у периоду од 03.06.2012 до 08.06.2012. године у Загребу, Р. Хрватска. Академија је дала препоруке за унапређење медијског простора јавних телевизија, медијског плурализма, професионализма и одговорности.

Овај петодневни скуп одржан је под покровитељством Савјета за регионалну сарадњу (RCC), те уз подршку Фондације Friedrich Ebert, представника OSCE-а за слободу медија те OSCE-ове мисије у Босни и Херцеговини. Реализатори пројекта су били ARTICLE 19, Глобална кампања за слободу мишљења и Европска асоцијација јавних радиотелевизијских сервиса Југоисточне Еуропе. Циљ је био унаприједити сарадњу у развоју и provedби прогресивног медијског законодавства у Југоисточној Европи према међународним и европским медијским стандардима, као и подстаћи заштиту медијских слобода и права на слободу мишљења дијелењем и учењем из примјера најбољих законодавних оквира појединих држава те праксе у провођењу медијских стандарда у регији.

Учесници су били медијски професионалци из регије, адвокати који се баве медијским правом, законодавци, представници медија, чланови регулативних и саморегулативних медијских тијела, те академици с подручја цијеле југоисточне Европе, као и међународни стручњаци.

Служећи се европским стандардима као мјерилом, учесници Академије су подијелили професионална искуства са подручја медијског простора јавних телевизијских сервиса, медијског плурализма, те медијског права и одговорности. Донијели су препоруке на темељу најбоље практичне примјене закона и правилника о медијима у регији.

Поздравне говоре, одржали су: Хидо Бишчевић, главни секретар Савјета за регионалну сарадњу, Јосип Поповац, предсједник Европске асоцијације јавних радиотелевизијских сервиса Југоисточне Европе/предсједник управе Хрватске радиотелевизије, и Нина Суомалаинен, замјеница водитеља OSCE-ове мисије у Босни и Херцеговини.

Поред поменутих тема, **посебан фокус био је на медијској саморегулацији и њеном доприносу као средству за развијање одговорности медија**. У овом контексту, истакнуто је да ће Европска комисија у будућности обратити пажњу и подржавати мјере саморегулације у Југоисточној Европи и потенцијалним кандидатима за приступ ЕУ.

Isabella Kurkowski, медијска експертица Савјета за штампу у БиХ из Њемачке (ЦИМ/ГИЗ), у свомме излагању је нагласила да медијска одговорност није само дужност медијског и цивилног сектора, већ и

влада, које требају почети вршити годишње процјене слободе медија у својим земљама, као чланицама Савјета Европе, у складу са резолуцијом 1636 Савјета Европе из 2008.

године. Гђица Kurkowski је указала

на значај медијског плурализма и добро развијен процес саморегулације медија у БиХ кроз рад Савјета за штампу у БиХ

. Саморегулација и у другим земљама из региона је кључни дио медијског плурализма. Истичући значај радом саморегулативних тијела, постављено је и питање њихове самоодрживости и обавезног дјеломичног финансирања и од влада земаља чланица Савјета Европе.

Isabella Kurkowski је презентовала и стање медијског плурализма у БиХ, Закон о заштити од клевете у БиХ, којим је клевета у БиХ декриминализована, а с којим је, у предсудском процесу, медијска саморегулација компатибилна. Оба ова система, саморегулацијски и легислативни, дјелују у БиХ уз врло добру узајамну сарадњу. Гђица Kurkowski је подцртала ефикасан рад Савјета за штампу у БиХ у смислу растеређивања судова од тужби које се односе на медије, као и о важном доприносу Савјета за побољшање квалитета медијског извјештавања на бази професионалних смјерница Кодекса за штампу и онлајн медије БиХ. Сарадња Савјета за штампу и правосуђа у БиХ, која се континуирано развија од 2006. године, у циљу побољшања примјене Закона о заштити од клевете када су медији у питању, изузетан је примјер допуњавања медијске саморегулације и медијске легислативе у БиХ. Оваква сарадња може бити добар узор и за друге земље са сличним изазовима у медијској пракси.

У наставку Академије, гђица Kurkowski је представила и годишњи медијски едукативни програм Савјета за штампу у БиХ за студенте новинарства и апсолвенте правних факултета у БиХ, који се већ дужи низ година реализује кроз семинаре: „Медијска школа етике за студенте новинарства“ и „Правосуђе и медији - рад у интересу јавности“.

О примјени ЕУ стандарда и важности медијског права у контексту ширења Европске уније, говорио је Andreis Kesteris, главни савјетник за Грађанско друштво и међуинституцијске односе при Општој управи за проширење ЕУ-а, наглашавајући значај

медијске саморегулације и поштивања Европске Конвенције о људским правима, а посебно Члан 10 „Слобода изражавања“. Практична примјена ове Конвенције у складу са Чланом 23 Acquis Communautaire „Правосуђе и основна права“, биће праћена кроз Европску комисију у контексту медија и слободе медија.

У прелиминарним закључцима Академије, с обзиром на медијско право и одговорност, учесници су похвалили тренд да се у регији декриминализује клевета; међутим, законодавство би у случајевима клевете требало понудити конкретне одбрамбене механизме за новинаре и представнике медија у складу с праксом Европске конвенције за заштиту људских права и темељних слобода. Алтернативни лијекови за нарушавање угледа требају бити предвиђени законом, и њима се треба служити што је чешће могуће, избјегавајући скупе парнице.

У контексту важности медијског плурализма стручњаци су препоручили да се уведу законодавни механизми за процјену медијске концентрације, транспарентности медијског власништва, политичке и културне разноликости мишљења, те да се интензивирају напори саморегулативних и регулативних медијских тијела у заштити медијског плурализма у пракси. Одговорност је држава подупријети медијски плурализам у земљама региона.

Учесници прве Академије о медијском праву у ЈИЕ су изнијели низ препорука у вези са финансирањем, управљањем и медијским простором у контексту радио-телевизијских сервиса. Позвали су релевантне судионике да осигурају финансијску и уређивачку независност јавних РТВ сервиса, те да о томе информишу ширу јавност. Препоручено је да се финансирање везује за мисију, да јавни сервиси одговарају јавности за извршење те мисије, а да потпуно независна надзорна тијела процјењују рад јавних РТВ сервиса у складу са њиховом мисијом.

Све релевантне информације о Академији, доступне су на веб-страници Савјета за регионалну сарадњу www.rcc.int, док би завршне препоруке, заједно са сажетком стања и проблемима диљем цијеле регије југоисточне Еуропе, требале бити подијељене и доступне на веб-страници Савјета за регионалну сарадњу, до краја јуна.